

ILLUSTRIRAN
SLOVENEC
TEDENSKA · PRILOGA · SLOVENCA

LETÖ VII

15. MARCA 1931

ŠT. 11

DR. ANTE BAUER

ZAGREBSKI NADŠKOF IN PREDSEDNIK JUGOSLOVANSKIH ŠKOFOVSKIH KONFERENC, KI JE
ZA PRIHODNJI ČETRTEK ODREDIL V IMENU VSEGA NAŠEGA KATOL. EPISKOPATA JAVNE
MOLITVE ZA PREGANJANE SLOVENSKE IN HRVAŠKE KATOLIČANE V ITALIJI.

Veliki srbski dobrotnik, admirал Guepratte v Belgradu

Dne 25. p. m. je prispel v Belgrad francoski admirál Guepratte (X), ki je med vojno kot oče skrbel za nesrečno vojno in civilno izbeglo srbsko ljudstvo v Bizerti (Sev. Afrika). Ob iskrenem in navdušenem sprejemu je lahko spoznal globoko hvaležnost, ki jo čutijo Srbi še danes do njega.

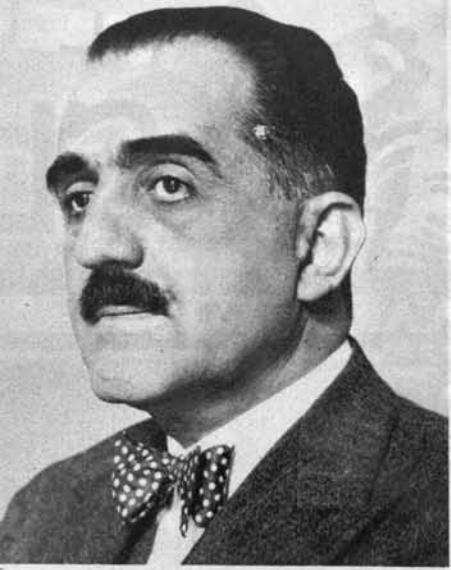
Spodaj: Naš slovenski minister ing. Dušan Serneč, minister za gozdove in rudnike v svojem kabinetu.

Palača petih ministrstev v ulici Miloša Vel. v Belgradu; v tej zgradbi so nameščena naslednja ministrstva: za kmetijstvo, za notranje zadeve, za trgovino in industrijo, za gozdove in rudnike, in ministrsko predsedstvo.

Admiral Guepratte v notranosti Srbije: Župan v Milanovcu pozdravlja admirala pred ondotnim spomenikom padlih junakov.
Na levi: Te dni se otvori v desni stolp zagrebške katedrale promet z električnim dvigalom, ki bo omogočil posestnikom udoven dostop do najlepše razgledne točke sredi mesta. — Enkratna vožnja bude stala samo Din 5.—. Dvigalo je dobavila svetovna tvrdka »Stigler«, ki ima tudi v Ljubljani svojo delavnico.

Aleksander Guranesko,
novi romunski poslanik na našem
dvoru.

Iz osrčja Bele Krame Vinica

Na levi: Daleč po Sloveniji znana božjepotna cerkvica v Žežlju pri Vinici.

Na desni: Grb nad vrti starega viniškega gradu. Grad izvira iz turških časov in je sedaj že napol porušen.

Spodaj na levi: Še ohranjeni stari most pri viniškem gradu.

Kulpa pri Vinici. Kulpa je bila starodavna meja med bivšo Kranjsko in Hrvaško. Spredaj je še slovensko ozemlje, onostran reke je že hrvaško.

Na desni: Vinica v Valvasorjevi dobi.

Spodaj: Pogled na Glavni trg na Vinici, v ozadju župnišče. Kakor je videti že raz sliko, nosijo ženske še vedno svojo belo narodno nošo.

Spodaj na desni: Vinica od jugovzhoda.

Pogled na Vinico od jugozapada.

Na desni: Veliki oltar Matere božje na Žežlju, eden najlepših baročnih oltarjev v Sloveniji.

Spodaj: Prenovljena župna cerkev na Vinici.

Spodaj na desni: Del glavnega trga na Vinici ob priliki procesije presv. Rešnjega telesa; spredaj na desni je rojstna hiša pesnika O. Župančiča, videti je celo okno (X) rojstne sobe.

NAŠA SLOVENSKA ZEMLJA: VINICA

V vznožju hriba Žežlj, na katerem stoji po vsej Belokrajini in daleč po Hrvatskem znana božja pot M. B., in ob vznožju hriba Šlémine, kjer je bilo v pradobi gradišče starih Keltov, leži v srednjem veku tržišče (Marktfleks) sedaj trg Vinica. V srednjem veku je bila Vinica utrjena z močnim zidovjem in kot piše Valvazor ni bila od Turkov nikdar začeta. Izra časa turških navalov živite še danes med ljudstvom dve dogodbici. Prva pričoveduje, da se je zatekel v Vinico neki Uskok z izgovorom, da beži pred Turki. Izdajal se je za kristjanja in prijatelja Viničanov. V resnici pa je bil turški vojhod. Ko so Viničani to zaznali, so ga razčetverili. — Druga pričoveduje postanek božje poti na Žežlj. Pridrl je namreč Turk v deželo in na hrvatski strani Kolpo so se že prikazali turški konjeniki. Majhna četa viničanov zbeži na hrib Žežlj, da si pri Mariji najde pomoči. Hodili so okrog cerkve kot v procesiji. Turki videc to procesijo so mislili, da je zbrana velika četa bojevnikov, so se prestrašili in pobegnili. V zahvalu, da so se s pomočjo Marije rešili krutega sovražnika, so viničani sklenili romati vsako leto na Žežlj. To romanje se je ohranilo do današnjega dne.

Postanek Vinice se zgodovinsko ne da točno dognati. Gotovo je, da je bila za časa turških navalov močna trdnjava, ker je bil tu v celi Belokrajini primerno najlažji prehod čez Kolpo iz Hrvatske na bivšo Kranjsko. Vinica je imela tudi svoj značilni grb. Ptič, imenovan »grajfc«, je držal z razprostrtnimi perutmi grozd v svojih krempljih. Ta grb se je ohranil na stampilkji viničke občine do leta 1924.

Poleg farne cerkve je bila nekoč rimska trdnjava. O tem pričajo tudi razne izkopnine in ostanki utrdb. Danes stoji na razvalinah vas Ogulin.

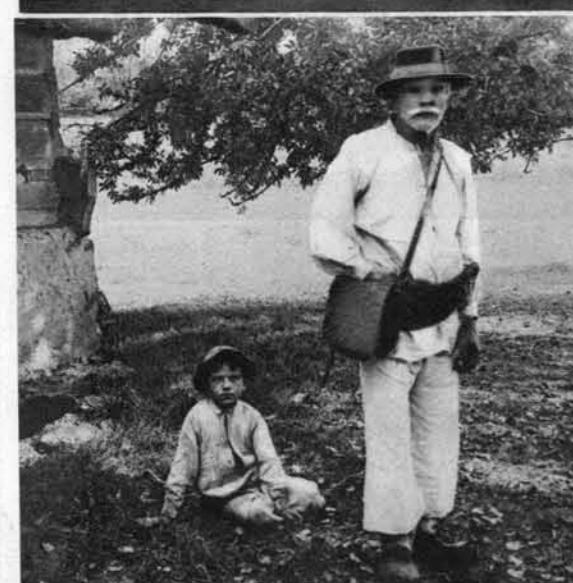
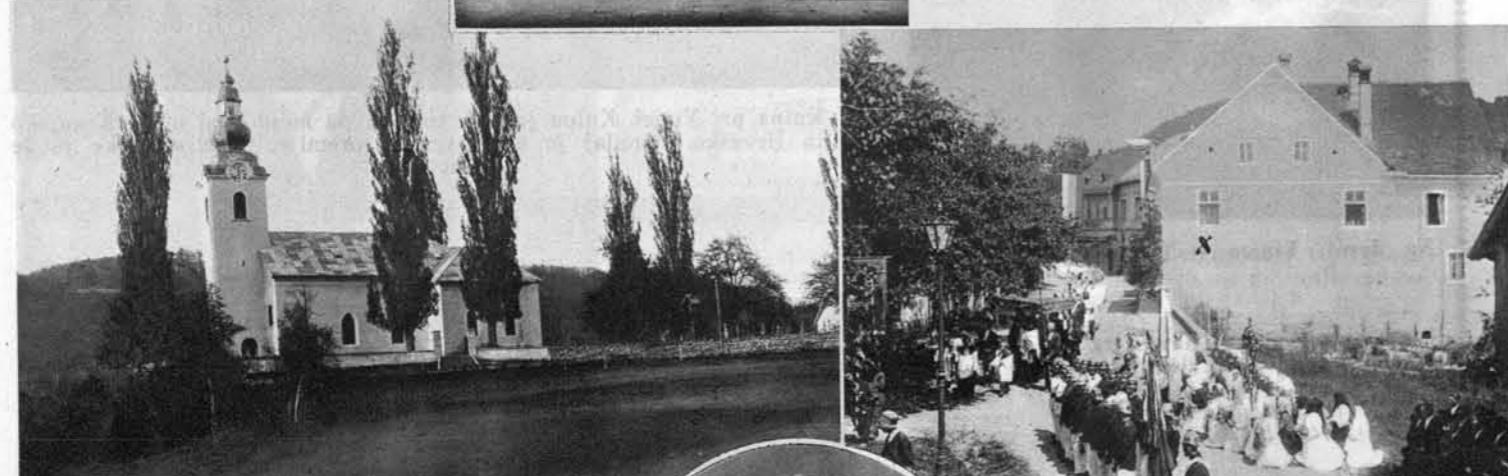
Grobišče starih Keltov na Šleminah je dala prekopati vojvodinja Meklenburška I. 1908, ter vse bogate najdenine odpeljala neznanomakam.

Postanek viničke cerkve ni točno znan. Da je cerkev silno stara o tem priča starinsko gotični presbiterij, ki je edini še brez dvoma pravoten. Isto potrijejo tudi gotske freske, ki se najdejo globoko pod ometom. Da je cerkev stara, nam potrijejo tudi Gruden. V Žgodovini slovenskega naroda čitamo, da je leta 1228. ustanovil oglejski patriarh Bertold podružnico na Vinici, ki je bila prideljena župniji Črnomelj.

Tudi kdaj je Vinica postala župnija, se ne da točno ugotoviti. Najstarejše ohranjene maticice segajo v leto 1679. Zelo verjetno pa je, da je fara starejša, ker je možno, da so pogosti požari farne matice uničevali. Saj sta v polpretekli dobi dva požara upepelila Vinico in še okoliške vasi. Tako je 8. avgusta 1874 požar uničil 17 hiš z gospodarskimi poslopji vred. Drugi strašen požar, dne 28. marca 1888, je upepelil 52 hiš. Zgorele so tudi vasi Golek in Podklane.

Leta 1838. je župnik Štefan Ogulin sezidal enorazredno ljudsko šolo. Danes imamo petrazrednico na Vinici in dvorazrednico v Stari Lipi. Na domači šoli imata spominske plošče mladinske pisatelja brata Ivan in Ludovik Tomšič, ki sta bila tu rojena.

Na Vinici št. 5 se je rodil pesnik Oton Župančič. L. K.

Lovro Kos,
župnik na Vinici.

Na levi: Viniški očanec.

Na desni: Ogrinova freska
»Poveljovanje sv. Križa« na
stropu farne cerkve.

Pogled na Vinico iz Žežlja.

Na levi: Notranjščina prenovljene župne cerkve na Vinici.

Spodaj: Pogled na most čez Kolpo pri Vinici od jugovzhoda.

Franjo Ostronič,
viniški župan in odličen za-
držnik.

Na levi: Ostanki starega vi-
niškega gradu ob Kolpi.

Na desni: Viniška (belo-
kranjska) narodna noša.

Lov na tigre

Vsek otrok ve, da je tiger najkrvocenejsa zver. Živi skoro po vsej južni Aziji vzhodno od Mezopotamije, izmed njegovih številnih vrst je pa najbolj znan bengalski tiger, ki zraste do 3 m dolžine. Tiger je nočna zver, ki žre vsa živa bitja, v sili celo žabe in kobilice. Človeka se navadno ogiblje, na svoj plen pa čaka v zasedi.

Lov na tiga je za lovca nekaj posebno privlačnega. Love ga s pomočjo slonov, mrež in pasti, ali pa mu polagajo strup. Najzanimivejši je seveda lov s sloni. Lovska družba zasede posebne, v to svrho dresirane slone, obkroži del pragozda, kjer sluti tigra in ta krog polagoma zožuje, tako da ostane tiger v sredini, odkoder se mu le redko potrebi ubežati. Večkrat plača kak lovec svoj pogum seveda tudi z življenjem.

Krog slonov-gonjačev se vedno bolj zožuje na parobku pragozda, kjer tiči kralj džungle.

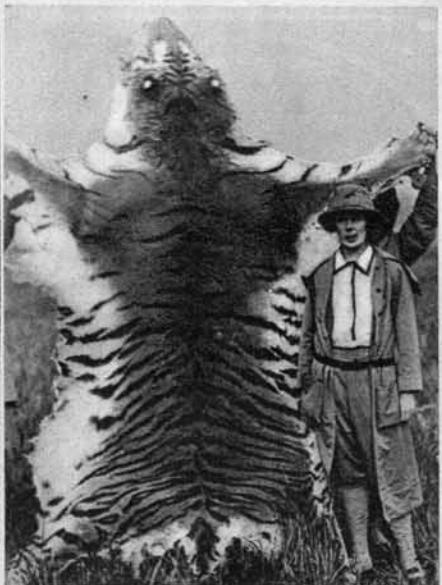

Dve hrabri angleški lovci v svojem udobnem gnezdu na slonu-gonjaču. Spreddaj sedi slonov vodnik, ki vodi slona s pomočjo posebne bodice.

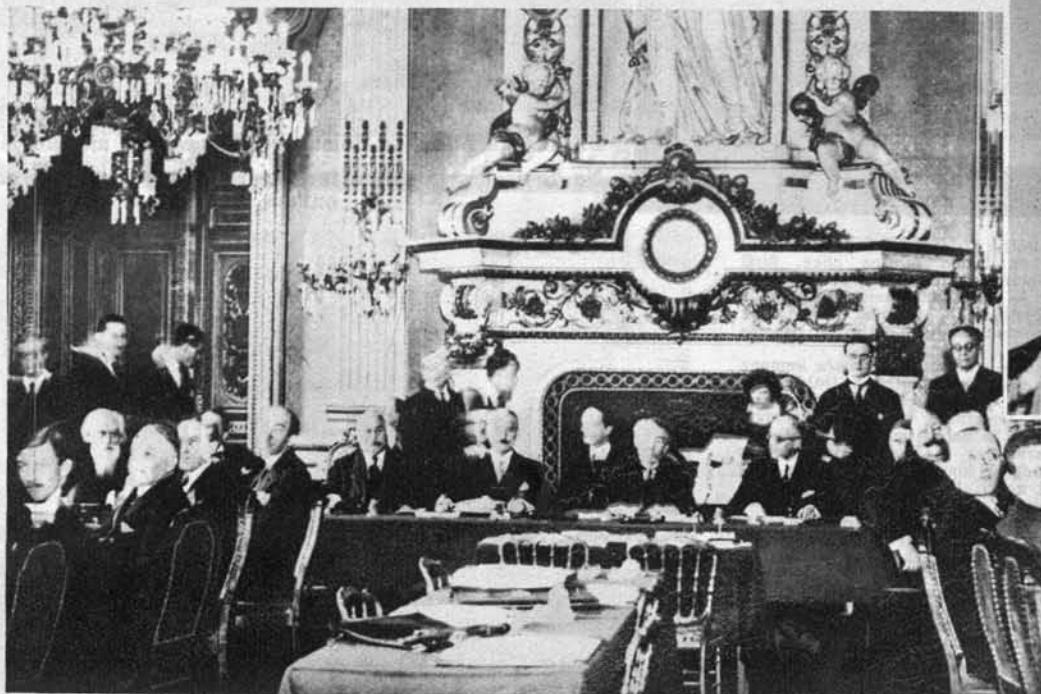
Ustreljeni kralj džungle in njegovi srečni lovci.

Ustreljenega tigra odnese slon. Spodaj: Ponosna lovска trofeja. Koža posebno velikega in lepega bengalskega tigra s srečno lovico.

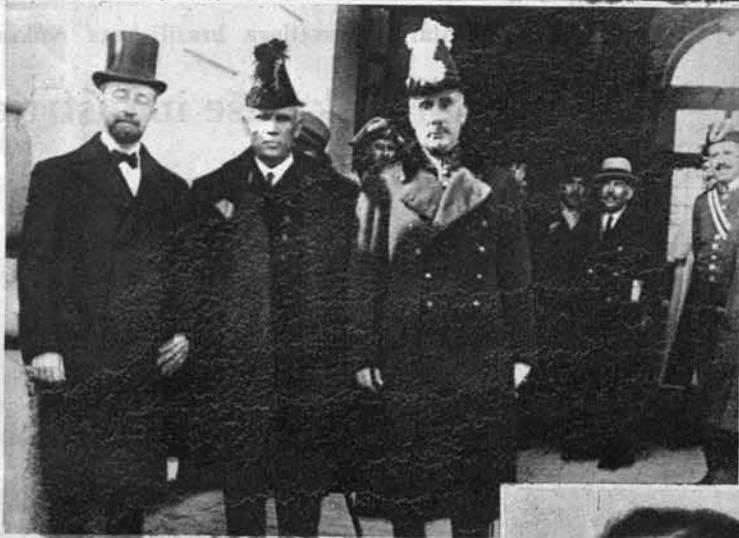
Mednarodna agrarna konferenca v Parizu

V drugi polovici p. m. se je vršila v Parizu velika mednarodna agrarna konferenca, katere se je udeležilo 23 držav in ki je imela namen rešiti hudo agrarno krizo, ki pretresa vse, zlasti pa agrarne države. Na konferenci so se pokazala prav bistvena nasprotja v pogledu na rešitev, zato ni veliko upanja, da bi rodila kakve važnejše uspehe. Spodnja slika nam kaže otvoritev konference v sejni dvorani Quai d'Orsay-a.

Admiral Aznar, novi španski ministrski predsednik, ki je sestavil konservativno vlado, a nima mnogo upanja, da bi pomiril zrevolucionirano delo.

Spodaj: Ameriški cerkveni knezi poslušajo v washingtonski katedrali papežev govor po radiu.

Člani nove španske vlade prihajajo od zaprisege. Od leve na desno: Fentosa (finančni), Rivera (mornarica) in G. Marina (prosveta).

Spodaj: Krava med ameriškimi šolarji. Ker velika večina šolarjev v Los Angelesu še nikoli ni videla te prevažne domače živali, je šolska oblast najela tovorni avto in pripeljala v mesto živo kravo, kjer jo sedaj občudujejo otroci.

Sir Oswald Mosley, eden izmed vodilnih članov angl. del. stranke, ki je pred kratkim izstopil iz stranke in hoče osnovati baje posebno nar.-soc. stranko.

Na desni: Polkovnik Macia, voditelj španskih republikancev, ki je živel doslej v Bruslju v izgnanstvu, se vrača v domovino, da stopi zopet v aktivno politično življenje.

Pisalna garnitura iz domačega podpeškega marmorja.
Na levi: Pisalna garnitura iz temnega brazilijskega onika.

Naša domača industrija si na vseh poljih prizadeva, da se osvobodi inozemske konkurence ter se postavi na lastne solidne noge. Širši javnosti je komaj znano, kaj vse že produciramamo sami doma, zaradi česar tudi ni potrebno, da bi odhajal naš denar še ves v inozemstvo, razen tega bi pa tudi lahko zaposlili v teh težkih časih dokaj domačih moči, zlasti ker mi sami v mnogih panogah lahko produciramamo že boljše in cenejše blago, nego ga pa dobivamo iz inozemstva.

Danes hočemo opozoriti javnost na novo panogo naše domače kamene industrije, kateri se je posvetila v zadnjem času ugledna ljubljanska tvrdka Alojzija Vodnika. Pričela je namreč izdelovati pisalne garniture, kakor črnilnike, pepelnicke, težila, pivne vase, nože, pečatnike, držala za knjige, kuvertnike in nebroj malih dekorativnih predmetov, v prvi vrsti iz domačih marmorjev iz Podpeči in Lesnega brda, razen tega pa uporablja seveda tudi tuj oniks, ki prihaja k nam v surovem stanju iz Južne Amerike pod nazivi brazilijski oniks, mehiški oniks, dalje iz Afrike, kakor maroški oniks itd.

Ugodno pri nakupu je tudi to, da tvrdka upošteva vsako vašo željo, ter vam lahko izgotovi vse predmete tudi po vaši lastni ideji, razen tega pa lahko kupite vsak predmet posebe ter polagoma kompletiirate garnituro po potrebi.

Ker so cene v primeri z inozemskimi dokaj nižje, se lahko ob priliki nakupov daril s popolnim zaupanjem obrnete na imenovano tvrdko, ki zaposluje samo slovenske moči.

Pisalna garnitura iz svetlega brazilijskega onika.

Lep napredek naše industrije

Na levi: Pisalna garnitura iz afrišk. onika (Maroko).

Sportni vestnik

Na desni: Kmetiški fantje-smučarji od Sv. Petra pri Mariboru ob priliki svoje nedavne smuške tekme.

Spodaj: Tipičen skok Guttormsena ob priliki skakalnih tekem za »Slovenčeve« darilo, dne 8. t. m. na bohinjski skakalnici. Ta tekma je bila doslej po številu sodelujočih največja v naši državi.

Sigm. Guttormsen,
letošnji trener naših
skakalcev.
Na desni: B. Šramelj
ki si je dne 8. t. m. že
drugič in s tem za stalno
v ostri borbi priboril
»Slovenčevega« Zmagovalca.

